

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу чл. 8. Правилника о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника, у вези са чланом 82. ст. 2 Закона о науци и истраживањима ("СГ РС" број: 49/19) донео је 03.11.2025. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности Извештај Комисије о испуњености услова Андрије Поповића, за стицање истраживачког звања истраживач-сарадник, у трајању од 30 дана од дана објављивања на огласној табли и сајту Факултета.

Образложење

Комисија за припрему Извештаја о испуњености услова Андрије Поповића за стицање истраживачког звања истраживач-сарадник, образована Одлуком Наставно научног већа Правног факултета у Крагујевцу, Број: 2114/9 од 13.10.2025. године, доставила је Факултету Извештај, број: 2492, дана 30.10.2025. године.

Сагласно чл. 8. Правилника о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника, декан Факултета ставља на увид јавности достављени Извештај, у складу са чл. 82. ст. 2. Закона о науци и истраживањима ("СГ РС" број: 49/19).

Имајући у виду речено донео сам решење како гласи у диспозитиву.

ДЕКАН

Проф. др Бојан Урдаревић

Доставити:

- Сајт и огласна табла,
- Архива.

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПРИСЛАЊЕНО: 30. 10. 2025			
Орг. јед.	Број	Правни	Правосудни
	2492		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Предмет: Извештај Комисије за утврђивање испуњености услова за избор кандидата Андрије Поповића у звање истраживач-сарадник

Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу бр. 2114/9 од 13. 10. 2025. године, образована је Комисија за утврђивање испуњености услова за избор кандидата Андрије Поповића у звање истраживач-сарадник, за ужу област Право, у следећем саставу:

1. проф. др Соња Лучић, редовни професор, ужа Привредноправна научна област, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 25. 04. 2025. године, председник Комисије;
2. проф. др Зоран Јовановић, редовни професор, ужа Управноправна научна област, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 31. 03. 2022. године, члан Комисије;
3. проф. др Борко Михајловић, ванредни професор, ужа Привредноправна научна област, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 20. 12. 2023. године, члан Комисије.

По пријему релевантне, поднете документације, Комисија за утврђивање испуњености услова за избор у звање истраживач-сарадник је обавила анализу стручних и научних активности као и других резултата кандидата, те, на основу тога, Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Андрија Поповић је рођен у Пријепољу, 6. јануара 1993. године. Основну школу и средњу школу завршава у Новој Вароши. Основне академске студије права уписује 2012. године те их 2016. године и завршава са просечном оценом 9,73. Академске 2016/2017. године, уписује мастер академске студије права, на модулу Јавно право, које завршава у октобру 2017. године, одбраном мастер рада на тему: "Положај новинара-законски аспект и опште стање у медијима". Академске 2017/2018. године уписује докторске академске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, на ужој Привредноправној научној области. Положио је све испите и друге обавезе, предвиђене студијским програмом докторских академских студија права, са просечном оценом

9,60. Тренутно је у фази израде докторске дисертације под називом “Профилисање и аутоматска обрада података о личности у туристичком сектору.” Током студија, био је добитник бројних признања за добар успех у студирању, од којих издваја стипендију Фонда за младе таленте Републике Србије, која му је додељена два пута.

Академску каријеру започиње у октобру 2017. године, избором у звање сарадник у настави. 2019. године је изабран у истраживачко звање- истраживач- приправник а од 2020. године се налази у звању сарадник у високом образовању, и то на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу. Изводио је вежбе из различитих предмета и то оних који се групишу у оквиру Јавно-правне научне области, научне области Теорија државе и права као и Привредноправне научне области, што су му и предмети интересовања. У оквиру уже научне области Теорија државе и права, изводио је вежбе из следећих наставних предмета: Увод у право, Савремене правне теорије, Заштита људских права, Социологија права, Номотехника, Писање и презентовање семинарских и мастер радова, Номотехника, Тумачење права, Заштита равноправности, Правна етика као и Савремене политичке теорије. Из уже научне области Јавно право, изводио је вежбе из наставних предмета Медијско право и Изборно право. Из уже привредноправне научне области је учествовао у реализацији вежби из наставних предмета Привредно право, Потрошачко право као и Туристичко право.

Што се тиче резултата спроведених анкета студената за процену квалитета наставника, асистената и сарадника, студенти су показали задовољство наставним радом кандидата, и то по годинама: академска 2017/2018. година: увод у право- 4,46; савремене правне теорије- 3,74; академска 2018/2019. година: увод у право- 4,86; савремене правне теорије- 5,00; заштита људских права- 5,00; академска 2019/2020. година: увод у право- 4,69; академска 2020/2021. година- увод у право- 4,67; привредно право- 4,78; увод у право (упб)- 4,89; привредно право (упб)- 4,96. Укупна просечна оцена задовољства студената наставним радом кандидата је: 4,70.

Био је ангажован на Правној клиници за забрану дискриминације, и то у својству предавача, којом приликом је студентима, полазницима правне клинике, анализирао најпознатије примере из судске праксе, а који су се тicali различитих дискриминаторних облика поступања. Такође, у оквиру Правне клинике за радно, социјално и управно право, је био ангажован у својству предавача, којом приликом је студентима, полазницима правне клинике, пренео основна сазнања и схватања по питању правне заштите података о личности.

Тренутно обавља функцију Координатора за послове планирања и реализације подршке студентима из осетљивих друштвених група. Био је секретар Катедре за Теорију државе и права као и секретар уредништва научно-стручног часописа за право, политикологију и економију- “Правни став”. Био је члан Комисије за поступак ревизије целокупног фонда библиотечко-информационе грађе и извора библиотеке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу.

Члан је Регионалног друштва правника „Шумадија“ и, у том својству, је учествовао у реализацији пројекта „1000 идеја за један устав“, и то у организацији поменутог друштва правника.

Био је члан организационог одбора научног скупа “Развој и унапређење институције омбудсмана у функцији заштите људских права”, чији су организатори били Правни факултет Универзитета у Крагујевцу и локални Омбудсман града Крагујевца, и то 2023. године.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

Кандидат Андрија Поповић је до сада објавио радове који се првенствено групишу у оквирима уже јавноправне научне области, научне области теорија државе и права као и уже привредноправне научне области, и то:

Радови са међународних научних скупова, категорије М30

1. ПОПОВИЋ, Андрија. Врсте финансијских услуга и заштита корисника финансијских услуга. У: ВУЈИСИЋ, Драган (ур.). Правна регулатива услуга у националним законодавствима и праву Европске Уније. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2023. Стр. 145-169. ISBN 978-86-7623-121-8.
<http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Projekti/7%20XXI%20vek/Pravna%20regulativa%20usluga%20u%20nacionalnim%20zakonodavstvima%20i%20pravu%20EU%202023.pdf>, DOI: 10.46793/XIXMajsko.145P. [COBISS.SR-ID 117113609]- **М31**
(предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини)

У предметном чланку се кандидат осврнуо на значај који финансијске услуге заузимају у свакодневном битисању људи а све због њиховог утицаја на економски развој одређене државе, и то посебно ако се има у виду чињеница да се услужна економија сматра све заступљенијом у реалним друштвеним оквирима. Аутор се осврнуо и на разлоге због којих се сматра да финансијске услуге треба да буду на пиједесталу услуга у односу на разнородне врсте услуга које постоје а које се могу пружати. Помиње се, најпре, способност да финансијске услуге, и то понајвише, директно утичу на макроекономску стабилност државе. Сем тога, реч је о услугама које се могу пружати како на тржишту новца тако и на тржишту капитала, што је специфичност која их одваја од других врста услуга будући да се све друге могу пружати или само на тржишту новца или само на тржишту капитала. Надаље, кандидат се осврнуо и на најзначајније врсте финансијских услуга које се пружају на тржишту новца и тржишту капитала. То су банкарске услуге, услуге финансијског лизинга као и финансијске погодбе. Када су предмет анализе банкарске услуге, аутор се, најпре, посветио анализи специфичности које поседује уговор о кредиту, као најчешћа форма у којој се пружају банкарске услуге. Будући да је реч о строго формалном правном послу, аутор се посветио анализи свих елемената које исти мора да поседује како би се сматрао пуноважним. Сем тога, да би предметни уговор био закључен, захтева се сагласност воља обе уговорне стране које на себе преузимају извесне обавезе што значи да је акценат и на његовој консенсуалности као и теретности. Аутор се такође позабавио и анализом најзначајнијих врста уговора о кредиту од којих издваја потрошачки кредит, као изузетно специфичну форму уговора о кредиту. Ова врста правног посла се сматра изузетно специфичном будући да је неопходно утврдити ко су субјекти који се могу сматрати корисницима овог кредита. Да би се пружио одговор на поменуто питање, неопходно је ангажовање правила једне посебне гране права-потрошачког права, која се, између осталог, управо и бави тиме који субјекти могу да се подведу под категорију потрошача. Аутор се позабавио потрошачким кредитима управо из разлога што га банке најчешће одобравају својим клијентима, зато што исти на први поглед делује као да је закључен под повољним условима а најчешће се злоупотребљава лакомисленост клијената код

закључивања оваквог уговора. Управо аутор и упозорава на све опасности које, тим поводом, могу настати. Аутор надаље анализира и уговор о дозвољеном прекраћењу рачуна чија је суштина у томе да банка кориснику ставља на располагање одређена новчана средства за намирење његових текућих обавеза и то под условом да корисник на свом рачуну нема довољно средстава за измирење тих потреба. Тиме се кориснику омогућава да измири своје обавезе иако тренутно није при потребним финансијским средствима. Када је реч о правним механизмима заштите корисника финансијских услуга, најпре, се наглашава обавеза банке да клијенту, на јасан начин, искаже који су сви битни елементи потенцијалног уговора о кредиту како истог не би довела у заблуду. Формално гледано, постоји и обавеза банке да то учини и у писаној форми, и то у виду понуде за закључење уговора, која садржи све елементе које ће уговор о кредиту садржавати. Сем тога, клијенту банка мора унапред доставити и план отплате кредита по траншама, како би исти, унапред знао, датум доспевања сваке транше. Сем тога, кориснику кредита се дају и нека посебна права, којима се штити његов правни положај. Најпре, реч је о праву на одустанак којим се даје прилика клијенту да одустане од закљученог уговора ако је одлуку донео исхитрено или лакомислено, што се сматра важним правним средством које му стоји на располагању. Надаље, интереси корисника кредита се штите и кроз његово право на превремену отплату кредита, и пре истека рока за отплату. Такође, банка може кориснику кредита одобрити и мораторијум односно да банка, у одређеном временском периоду не обрачунава клијенту затезну камату за доспела а неизмирена потраживања, и то најчешће у ситуацијама изузетно тешког имовинског статуса у који је запао корисник кредита.

2. ПОПОВИЋ, Андрија. Заштита људских и мањинских права и слобода са посебним освртом на слободу вероисповести и верску дискриминацију као њену супротност. У: ЦОМИЋ, Велибор (ур.), ВУКОВИЋ, Зоран (ур.). Државно-црквено право : зборник реферата са Међународног научног скупа [одржаног 16. септембра 2023. године на Правном факултету у Крагујевцу]. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2023. Стр. 413-430. ISBN 978-86-7623-130-0. DOI: <https://unicloud.kg.ac.rs/index.php/s/DKFM9HRPTYKpNs>, 10.46793/DCP23.413P. [COBISS.SR-ID 133185289]- **M31** (*предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини*)

Аутор се, у овом раду, посветио анализи као и теоријском проматрању значаја и улоге који људска права заузимају у функционисању сваког појединца. Људска права представљају групу разнородних права из корпуса природних права која припадају сваком појединцу, и то без потребе испуњавања додатних услова. Једина релевантна чињеница јесте да је појединац жив рођен. Осим теоријског проматрања и анализе људских права, аутор се посветио и позитивно-правној анализи као и утврђивању значаја и места који људска права заузимају у сложенем уставно-правном систему. Осим тога, предмет анализе је било и сагледавање сложеног, историјског, кривудавог пута развоја људских права где се акценат од колективног премештао на индивидуално. Заштита људских и мањинских права се данас исказује кроз принцип једнакости, који је прокламован и уставом, као највишим општим правним актом. Сходно том акту, принцип једнакости се огледа у једнакости сваког појединца пред законом, у једнаком правном поступању, у једнакој законској заштити као и у једнаким људским правима. Међутим, директан антипод поменутом праву једнакости

јесте дискриминација. Управо да би се иста предупредила или да би се спречиле штетне последице које иста има, неопходно је да се утврди систем, како нормативне тако и институционалне заштите људских права. Аутор је посебан акценат ставио на слободу вероисповести, као право појединца да слободно искаже своја верска убеђења, како самостално тако и кроз повезивање са другим припадницима своје верске групе. То, конкретно, значи да се акценат ставља како на индивидуални тако и на колективни аспект слободе вероисповести. Управо због ове чињенице, као и због осетљивости самог питања, слобода вероисповести и спада у ред најкомплекснијих људских права и слобода. То је све због чињенице да је "религија ... основни чинилац друштвеног живота и непосредно је повезана са свим његовим појединачним чиниоцима." Сем тога, аутор се позабавио и анализом верске дискриминације којом се доводи у питање успешно уживање поменутих слобода као и начинима на који се иста може предупредити или начинима на које се, што је могуће више, могу умањити или кроз неутралисати све штетне последице које иста производи.

3. ПОПОВИЋ, Андрија. Људска права и правни механизми заштите података о личности. У: ВУЈИСИЋ, Драган (ур.). Међународна научна конференција Изазови и отворена питања услужног права, Крагујевац 2024. Том 2 = International scientific conference challenges and open issues of service law. Vol. 2. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2024. Том. 2, стр. 361-387. ISBN 978-86-7623-136-2. <http://institut.jura.kg.ac.rs/images/Projekti/7%20XXI%20vek/30.%20Izazovi%20i%20otvorena%20pitanja%20usluznog%20prava%20-%20tom2.pdf>, DOI: 10.46793/XXMajsko2.361P. [COBISS.SR-ID 146597385]- **M31 (предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини)**

Овај рад представља још један покушај аутора да се посвети улози и значају који људска права поседују, али, овај пут кроз податке о личности, као изузетно осетљиве информације односно групе информација, којима се директно одређује идентитет појединца. Аутор полази од права приватности које сматра најрелевантнијим у поступку заштите података о личности. Да је реч о фундаменталном праву, говори и податак да је и уставотворац, право на приватно деловање сваког појединца, препознао као најизворније право из којег потичу многа друга права и слободе. С тим у вези, да би се подаци о личности могли одржати неприкосновеним, неопходно је да руковођи али и обрађивачи поменутих података, обавесте лице о сврси због које се поменути подаци прикупљају. Тиме се осигурава да појединац, у сваком тренутку, стекне потпуну свест и увид у начин на који се поступа са његовим личним подацима. Уставотворац је, тим поводом, био још одређенији, те ништа није препуштао случају. Осим обавештавања, предвиђена је и забрана употребе личних података у сврхе које нису унапред дефинисане носиоцу податка о личности. Посвећена је пажња како нормативним тако и институционалним начинима кроз које се обезбеђује правна заштита личних података сваког појединца. Нормативна заштита се спроводи, кроз директно прописивање правне заштите личних података у низу правних прописа, како оним домаћим тако и оним међународним али сем ње, и кроз институционалну заштиту, тј. постојање посебне институције надлежне за заштиту података о личности а то је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Осим тога, аутор се позабавио и анализом институционалног оквира правне заштите података о личности и у околним земљама тј. земљама окружења, како

би се могле видети све мане али и предности нашег позитивно-правног уставног решења.

Радови објављени у научним часописима, категорије M50

1. ПОПОВИЋ, Андрија. Обавезе уговорних страна из уговора о алотману. Гласник права : часопис за правну теорију и праксу. 2023, год. xiv, бр. 2, стр. 53-63. ISSN 1450-8176. DOI: 10.46793/GP.1402.53P. [COBISS.SR-ID 137865737]- **M52** (*рад у истакнутом националном часопису*)

Аутор се, у овом раду, бави анализом уговора о алотману, као једног специфичног уговора који се закључује у туристичком сектору, а којег одликује низ специфичности. Наиме, потреба за законским регулисањем поменутог уговора се појавила као потреба коју је диктирала пословна пракса а из намере да се заштите правни интереси свих уговорних страна које учествују у закључењу али и у испуњавању свих обавеза наметнутих поменутим правним послом. Уговор се закључује између угоститеља и туристичке агенције а све са циљем бољег пословања ових уговорних страна. Обавезе угоститеља се огледају у томе да стави на располагање ангазоване угоститељске капацитете туристичкој агенцији као и да туристима које агенција упуту пружи и неке друге услуге, дефинисане уговором док се туристичка агенција обавезује да настоји да попуни ангазоване капацитете те да угоститеља благовремено извести уколико није у прилици да то учини. Будући да се уговором регулишу питања од изузетне важности за пословно функционисање поменутих туристичких субјеката, важно је истаћи да се формалност уговора подразумева. Другим речима, исти мора бити закључен у писаној форми да би производио правно дејство. Битно је утврдити да је, због великих осцилација на сложеном туристичком тржишту често немогуће да туристичка агенција гарантује угоститељу да ће попунити капацитете. Зато се правним прописом назначавало да она мора настојати да капацитете попуни као и да је, у обавези, у случају немогућности попуњавања, да угоститеља благовремено обавести како би исти могао тим капацитетима слободно располагати. Специфичност овог уговора лежи и у томе што цену за пружене услуге угоститељу не плаћа путник већ туристичка агенција која је са угоститељем у уговорном односу а доцније туристичка агенција потражује средства од туриста које је послала код угоститеља. Изузетак је само када је угоститељ пружио туристи одређене услуге које нису предвиђене уговором. За пружање таквих услуга, туриста врши плаћање угоститељу, и то директно. Такође, специфичност овог уговора је и у томе да се путницима редовно зарачунавају ниже цене за пружене угоститељске услуге него да су их директно уговорили са угоститељем. То значи да угоститељ, туристима које пошаље туристичка агенција, ни у ком случају, не сме зарачунавати цене које су више од цена, наведених у закљученом уговору. Међутим, постоје, ипак, извесни изузеци у којима је ово угоститељу дозвољено а то су све оне ситуације које су независне од његове воље. Али и у том случају, он је дужан да ту промену назначи најмање шест месеци унапред и то кроз обавештавање туристичке агенције. Угоститељ то може учинити и у случају промене у курсу размене валута, а које утичу на уговорену цену.

2. ĐORĐEVIĆ, Srđan, POPOVIĆ, Andrija, SRETENović, Vojislav. The concept of artificial intelligence and its scope in economic development. Ekonomski signali : poslovni magazin. 2024, vol. 19, бр. 2, стр. 97-120, табеле. ISSN 1452-4457. [COBISS.SR-ID 156181001]- **M52** (*рад у истакнутом националном часопису*)

Осим у области туризма, аутор се посветио и анализи утицаја концепта вештачке интелигенције и на економски развој. С тим у вези, концепт вештачке интелигенције има све запаженију улогу у савременом економском расту и развоју јер омогућава бржу и ефикаснију обраду велике количине података, унапређење продуктивности као и оптимизацију свих пословних процеса. Другим речима, користи од вештачке интелигенције, економски развој има кроз креирање иновативних производа и услуга, смањење трошкова као и кроз већу конкурентност. Кроз стварање нових модела пословања и кроз радикалну измену појединих привредних делатности, систем вештачке интелигенције директно утиче на економски раст и развој. Описани су, појединачно посматрано, сви утицаји, како позитивни, тако и негативни, концепта вештачке интелигенције у овој области. Научни рад кандидата је претежно усмерен на анализу профилисања и аутоматске обраде података који могу бити од користи за побољшавање економског раста са посебним освртом на примену алата вештачке интелигенције као и савремених информационих технологија у тим процесима. Описане су и све фазе у процесу аутоматизоване обраде података о личности, од прикупљања неопходних информација преко спровођења поступка профилисања па све до доношења аутоматизованих одлука. Тим поводом је заузет и став аутора према дозвољености аутоматизованих одлука и то кроз сагледавање домаћих али и упоредноправних решења. Такође, анализиран је и начин доношења одлука али и грешке у одлучивању које се могу догодити када се исте доносе посредством система вештачке интелигенције.

Радови са националних научних скупова, категорије M60

1. ПОПОВИЋ, Андрија. Нормативна анализа институције заштитника грађана (омбудсмана) у Републици Србији. У: ЈОВАНОВИЋ, Зоран (ур.), МИЛИВОЈЕВИЋ, Јелена (ур.). Развој и унапређење институције омбудсмана у функцији заштите људских права. Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2023. Стр. 159-173. ISBN 978-86-7623-125-6.
https://drive.google.com/file/d/1tB0uc_5SZ6UbeE0OGQntJxVn3KDL8jMEy/view, DOI: 1046793/RUIO23.159P. [COBISS.SR-ID 126056969]- **M61** (*предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини*)

Суштина научног чланка се огледа у разматрању правних прописа, како домаћих тако и упоредноправних, које се баве нормативним регулисањем институције Заштитника грађана. Аутор је, најпре, пошао од уопштеног схватања појма људских права као и заузимања става у односу на њихову неприкосновеност, јер је њихово правилно разумевање од суштинског и виталног значаја за разумевање надлежности које ова институција поседује. Најпре, дефинисан је историјски пут настанка и развоја ове институције будући да је њен настанак био све само не, јасан и једноставан. То је све због чињенице да се и став у односу на значај и улогу људских права мењао кроз историјски развој. Од колективног схватања људских права и везивања појединца за границе полиса, постепено се дошло до уобличавања значаја људских права и до

њихове индивидуализације. У свету се Шведска посматра као држава која је ударила пионирске темеље развоју ове институције. У Републици Србији, са друге стране, приметно је касно уобличавање ове институције, и то тек 2002. године.

“Заштитник грађана је независан државни орган који штити права грађана и контролише рад органа државне управе, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Републике Србије, као и других органа и организација, предузећа и установа којима су поверена јавна овлашћења.” Другим речима, две су основне групе делатности које су овој институцији поверене, и то: прва, да штити права грађана; и друга, да контролише како рад органа државне управе тако и рад свих других органа и организација, уз неопходан, претходни услов, да је реч о органима или организацијама којима су поверена јавна овлашћења. Заштитника грађана бира парламент и мора му обезбедити независност и самосталност у раду јер су то неопходни предуслови да би ова институција уопште могла и функционисати. Међутим, сходно уставним нормативним решењима, “Заштитник грађана није овлашћен да контролише рад Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда, судова и јавних тужилаштава.” Ово се сматра битним, ограничавајућим фактором у његовој надлежности јер је, и у овом случају, реч о органима или организацијама којима су поверена јавна овлашћења па није јасан разлог оваквог уставног решења. Такође, аутор се посветио и нормативној анализи поступка избора Заштитника грађана, условима за избор, мандатом као и престанком мандата, и то како према позитивно-правним решењима у Републици Србији тако и према нормативним решењима земаља у окружењу, како би се виделе не само предности већ и недостаци наших позитивно-правних нормативних решења. Одређено је и питање надлежности Заштитника грађана као и поступци у којима се поменуте надлежности могу остваривати. Како Заштитник грађана није институција која делује сама за себе у уставно-правном систему, предмет научног чланка су били и односи које ова институција успоставља са другим органима или организацијама којима су поверена јавна овлашћења.

Некатегоризовани научни радови

- 1) POPOVIĆ, Andrija. Plagijat. Pravni stav : naučno-stručni časopis za pravo, politikologiju i ekonomiju. 2017, god. 1, br. 1, str. 81-94. ISSN 2560-5305. [COBISS.SR-ID 513381808]- некатегоризован

Питање које се надовезује на академско писање, а које га добрим делом и уобличава, јесу етички стандарди везани за начин њиховог писања, а којима се аутор добрим делом посветио. “Једна од основних активности коју обавља научни радник јесте писање, објављивање и презентовање стручних радова и публикација, па је основна претпоставка да су они резултат његовог сопственог научног ангажовања. Од научних истраживача очекује се да дају сопствени допринос и “лични печат” написаним радовима. Међутим, последњих деценија, а нарочито последњих година, јавља се проблем плагијата.” “Са правног аспекта гледано, плагијат је својатање, присвајање, приписивање себи туђег ауторства, дакле, тај вид понашања према ауторству туђег дела, као да је сопствено.” Да би плагијат, као такав постојао, постоје одређени конститутивни услови које је неопходно испунити а којима се аутор у анализи бавио. Ти услови су: “ да постоји ауторско дело, са или без ауторско-правне заштите; да постоји још једно дело (плагијаторско дело), које је потпуно или битно подударно са изворним делом; да је то подударно друго дело настало доцније; да је

настало намерним или немарним преузимањем изворног дела; да је објављено без навођења изворног дела или његовог аутора; да је објављено као сопствено, присвајањем ауторства изворног дела, или као дело именованог или анонимног трећег, приписивањем трећем лицу ауторства над изворним делом; да противправност његовог објављивања није изузетно искључена.” Аутор се позабавио најзначајнијим врстама плагијата са којима се сусрећемо у пракси, највећим скандалима који су обележили јавну, политичку односно универзитетску сферу по овом питању као и софтверима за откривање и детекцију плагијаризма.

- 2) ĐORĐEVIĆ, Srđan, POPOVIĆ, Andrija, POPOVIĆ, Andrija. Akademsko pisanje : (stanje, izazovi i problemi). Pravni stav : naučno-stručni časopis za pravo, politikologiju i ekonomiju. 2018, god. 2, br. 1, str. 8-26. ISSN 2560-5305. [COBISS.SR-ID 513398704]- **некатегоризован**

Посебно треба истаћи и допринос аутора у анализи феномена академског писања тј. његовог тренутног стања, изазова са којима се исти суочава али и проблема који постоје, а који су вишеструки. С тим у вези, посвећена је пуна пажња једној специфичној ствари а то је језик науке. Неопходно је, у том смислу, посебно истаћи да је језик науке специфичан те да се он умногоме разликује од уобичајеног говора. Другим речима, примећено је да се језик науке, итекако, разликује од свих других начина језичког уобличавања. Након тога, посвећена је дужна пажња свим условима који треба да се стекну како би започео процес писања било ког научног рада. Приликом писања научних радова, такође је неопходно и испоштовати основна правила која морају постојати како би одређени рад завредео карактеристику научног рада. “Јер, писање мора бити изражавање које је јасно и прецизно; једноставно, природно и одмерено; концизно; граматички и правописно коректно. Треба избегавати претенциозност, уображеност, писање хвалоспева, ироничност, сензационализам. Плеоназми, преопширност, таутологија и фразирање велики су непријатељи академском писању.” Истакнуто је да се приликом писања било ког научног рада, мора водити рачуна о три основне ствари: прво, о стилу писања; друго, шта је конкретна суштина научног рада?; и треће, аранжирање текста. Такође, постоје и извесни принципи на којима се заснива сваки научни рад, и то: “појашњење сврхе научног рада; обраћање широј научној јавности; дефинисање јасних гледишта; усмереност, фокус; логичка организација; јака подршка; јасна и потпуна објашњења; коришћење налаза; коректан АПА стил као и стил писања.”

3. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ФОРМАЛНИХ УСЛОВА ЗА СТИЦАЊЕ ИСТРАЖИВАЧКОГ ЗВАЊА (ИСТРАЖИВАЧ-САРАДНИК)

Сходно чл. 76 ст. 2 и чл. 76 ст. 3 Закона о науци и истраживањима (Сл. гласник РС, бр. 49/2019), кандидат Андрија Поповић испуњава све формалне, законом прописане услове, за избор у звање истраживач-сарадник.

Кандидат Андрија Поповић је основне академске студије- општи смер на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу завршио 2016. године, са просечном оценом 9,73. Мастер академске студије на модулу Јавно право је завршио 2017. године,

и то са просечном оценом 10. Тиме је услов, у погледу минималне просечне оцене 8,00, на оба нивоа студија, појединачно посматрано, **испуњен**.

Кандидат Андрија Поповић има уписане докторске академске студије на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, област Право, ужа Привредноправна научна област. Докторске академске студије је уписао 2017. године, тренутно је у статусу студента треће године докторских академских студија. Положио је све испите предвиђене студијским програмом докторских академских студија са просечном оценом 9,60. Тиме је и овај формални услов, везан за упис на докторске академске студије, **испуњен**.

Кандидат Андрија Поповић има пријављену тему докторске дисертације, из уже Привредноправне научне области, под називом **“Профилисање и аутоматска обрада података о личности у туристичком сектору”**, под менторством проф. др Соње Лучић, редовне професорке Правног факултета Универзитета у Крагујевцу. Веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу је на својој седници, одржаној 24.09.2025. године, дало сагласност бр. IV-02-519/5 на Одлуку Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, о прихватању теме докторске дисертације. Тиме је и овај формални услов, везан за постојање прихваћене теме докторске дисертације, **испуњен**.

Кандидат Андрија Поповић је до сада, како смо могли видети, објавио 9 научних радова, што је више од минимума који је дефинисан законским прописом (захтева се један рецензирани научни рад). Стога, и овај формални услов, везан за постојање минималног броја објављених, рецензираних научних радова, за избор у звање истраживач-сарадник, сматра се **испуњеним**.

Такође, кандидат се активно бави научно-истраживачким радом што је Комисији познато будући да је кандидат, између осталог, доставио и кратак опис научно-истраживачке делатности. Интересовање аутора се првенствено односи на теме из уже Привредноправне научне области, Јавноправне научне области као и научне области Теорија државе и права. Аутор се углавном, у досадашњим научним истраживањима, бавио питањима заштите података о личности, њиховом аутоматском обрадом, потребом правне заштите, профилисањем личних података, концептом вештачке интелигенције, анализом правила академског писања као и питањима етичности у поступцима исказивања научно-истраживачких резултата. Осим тога, предмет интересовања аутора су и финансијске услуге као и утицај вештачке интелигенције на економски раст и развој. Аутор се детаљно бавио и теоријско-правним разматрањем људских права, са посебним акцентом на слободу вероисповести и верску дискриминацију. Коначно, предмет интересовања аутора јесте и начин функционисања институције Заштитника грађана (омбудсмана). Тиме је и овај формални услов, у погледу активног бављења научно-истраживачким радом, суштински, **испуњен**.

4. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

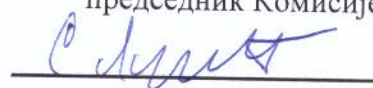
Имајући у виду све напред изнете детаље и чињенице, Комисија за утврђивање испуњености услова за избор у звање истраживач-сарадник, закључује да кандидат Андрија Поповић, студент докторских академских студија права, задовољава све законске, формалне и суштинске услове за избор у звање истраживач-сарадник. Стога, Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном већу Правног факултета

Универзитета у Крагујевцу да се Андрија Поповић изабере у звање истраживач-сарадник, за ужу област Право, на период од четири године.

У Крагујевцу, 20.10.2025. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. др Соња Лучић, редовни професор, ужа Привредноправна научна област,
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 25. 04. 2025. године,
председник Комисије

проф. др Зоран Јовановић, редовни професор, ужа Управноправна научна област,
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 31. 03. 2022. године, члан
Комисије

проф. др Борко Михајловић, ванредни професор, ужа Привредноправна научна област,
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, датум избора: 20. 12. 2023. године, члан
Комисије

